

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **R. Š.**, zastoupeného Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, proti žalovanému: **Krajský úřad Pardubického kraje**, se sídlem Komenského nám. 125, Pardubice, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2016, č. j. 4808/2016/ODSH/8, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích ze dne 8. 2. 2017, č. j. 52 A 35/2016 – 110,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává.**

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Rozhodnutím Městského úřadu Litomyšl ze dne 9. 10. 2015, č. j. MěÚ Litomyšl 27430/2015, byl žalobce uznán vinným z přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „zákon o silničním provozu“). Tohoto přestupku se dopustil tím, že dne 22. 6. 2015 v 14:59 hod. v obci Němčice, na silnici č. II/358 (u domu č. p. 35), jako řidič vozidla Škoda Octavia, registrační značky (spz) X, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci (50 km/h) nejméně o 16 km/h, čímž porušil ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu. Za tento přestupek byla žalobci udělena pokuta ve výši 2.000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1.000

Kč. Odvolání proti tomuto rozhodnutí žalovaný v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl.

[2] Žalobce brojil proti rozhodnutí žalovaného žalobou u Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky v Pardubicích. Krajský soud ji jako nedůvodnou zamítl.

[3] Soud konstatoval, že zásadním a pro posouzení zákonnosti žalovaného rozhodnutí rozhodným hlediskem byla skutečnost, že v projednávané věci byla dostatečně prokázána vina žalobce, což zpravidla postačuje k vydání rozhodnutí, že se obviněný (žalobce) dopustil přestupku spočívajícího v překročení nejvyšší dovolené rychlosti. Podklady, které správní orgány použily k zjištění skutkového stavu a k prokázání žalobcovy viny, plně postačovaly k vydání rozhodnutí.

[4] Důkaz o rychlosti žalobce byl pořízen radarem, který splňoval všechny zákonné požadavky a současně byl v souladu se zákonem o metrologii ověřen. Měřicí zařízení, o jehož identitě nebyla žádná pochybnost, bylo použito po dobu platnosti provedeného ověření. Měřicí přístroj funguje automaticky, tedy při jakémkoliv chybném měření nebo při ztrátě napětí dojde automaticky k vypnutí přístroje, pokud tedy není dodržen návod k obsluze, rychlost vozidla měřicím zařízením zaznamenaná vůbec není. Z uvedené tzv. automatické funkce měřícího zařízení tak nepochybně vyplývá, že je zcela nerozhodné, zda bylo měřeno „*v zatáčce*“, či přístroj byl správně „*ustaven*“.

[5] Zásada oficiality v přestupkovém řízení znamená, že důkazní břemeno leží na správním orgánu, avšak pokud je tvrzením obviněného z přestupku některý z důkazů zpochybněn, přesouvá se důkazní břemeno na jeho stranu a je pouze na něm, aby svá tvrzení prokázal. Pochybnosti o správnosti provedeného měření vznesl zmocněnec žalobce Ing. M. J., a to již v řízení před správním orgánem I. stupně (měření v zatáčce, nesprávné ustavení nebo pochybnosti o správném ustavení měřicího přístroje, navržení výslechu policistů, místního ohledání atd.), přičemž tento zmocněnec patří k obstrukčně a účelově jednajícím zmocněncům přestupců, kteří jsou v soudním řízení zastupování advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem (k tomu blíže srov. rozsudky NSS ze dne 27. 11. 2014, č. j. 10 As 203/2014 - 47, ze dne 31. 10. 2014, č. j. 8 As 119/2014 - 34, ze dne 16. 7. 2015, č. j. 4 As 63/2015 - 52 atd. dále např. rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 7. 2014, č. j. 30 A 38/2014 - 45; ke zmíněnému advokátovi srov. např. rozsudek NSS ze dne 3. 7. 2014, č. j. 9As 162/2014 - 31).

[6] V dané věci však žalobce, resp. jeho zmocněnec a potažmo zástupce v tomto soudním řízení zůstali v rovině ničím nepodložených pochybností, neboť „*nepředestřeli*“ konkrétní skutkové okolnosti, které by vůbec byly schopny založit důvodné pochybnosti o správnosti měření. Jejich pochybnosti jsou pouhá spekulativní „podezření“, že měření nebylo prováděno správně, přičemž oni sami navrhují, aby bylo prováděno rozsáhlé dokazování za účelem zjištění, zda k chybnému měření nedošlo.

[7] Krajský soud neshledal ani pochybení ve stanovení výše sankce. Správní orgán plně vycházel ze závažnosti přestupku, přihlédl k míře zavinění a také k následku jednání žalobce, kterým je ohrožení bezpečnosti silničního provozu jako zájmu společnosti. Tvrzení, že správní orgán hodnotil v neprospěch žalobce to, že v evidenční kartě má 10

záznamů, z nichž 7 se týká překročení rychlosti a „*správní orgán nebyl oprávněn tyto záznamy hodnotit, neboť již došlo k jejich zahlazení*“, uvádí žalobce pouze v obecné formě, bez jakýchkoliv skutkových a právních důvodů.

II. Kasační stížnost

[8] Žalobce (stěžovatel) napadá rozsudek krajského soudu kasační stížností.

[9] První kasační námitka se týká námitky podjatosti soudce krajského soudu, který ve věci rozhodoval. Zástupce žalobce se těsně před soudním jednáním rozhodl, že ho v řízení před soudem zastoupí jiný advokát, a to v rámci substituce. Substitut pověření přijal, a po seznámení se spisem se dozvěděl, že věc bude projednávat a rozhodovat soudce JUDr. Jan Dvořák. Rozhodl se proti němu podat námitku podjatosti ze dne 7. 2. 2017 doručenou téhož dne soudu, a to před jednáním. Dle právního názoru soudu byla námitka podána opožděně, a proto se k ní nepřihlíží. Dle žalobce však byla uplatněna včas – do jednoho týdne ode dne, kdy se účastník řízení o podjatosti dozvěděl, tedy od 7. 2. 2017, kdy mu byl doručen advokátní spis žalobce. Námitka měla být postoupena Nejvyššímu správnímu soudu.

[10] Další okruh námitek se týká pochybností o provedeném měření. To bylo zjevně provedeno v zatáčce, což návod k obsluze zakazuje. Měřící vozidlo také nebylo možné na daném místě řádně ustavit, neboť zde chyběly rovnoběžné reference. Samotné proškolení policistů k použití rychloměru neprokazuje, že měření provedou vždy v souladu s návodem k obsluze. Tvrzení krajského soudu, že rychloměr při porušení návodu k měření neprovede změření, není pravdivé. Rozsudek je proto nutné zrušit pro nepřezkoumatelnost. K prokázání svých tvrzení ohledně chyb při měření navrhoval stěžovatel zcela způsobilé důkazy. Neuplatnil pouze obecná tvrzení.

[11] Krajský soud se zabýval také tím, že zástupce žalobce Ing. M. J. má údajně činit obstrukční kroky v jiných řízeních. Tyto úvahy jsou nepřípadné, neboť chování zástupce žalobce v jiných řízeních je pro konkrétní věc irelevantní.

[12] Stěžovatel nakonec namítal, že mu není zřejmé, na základě čeho dospěly správní orgány k závěru, že jednání, které je stěžovateli kladeno za vinu, bylo zaviněné. Je nutné trvat na tom, aby si správní orgán učinil jednoznačný závěr o konkrétní formě zavinění a aby takový závěr přezkoumatelným způsobem odůvodnil, což v nyní projednávané věci neučinil.

[13] Sankce, kterou správní orgány stěžovateli uložily, je nezákonná a nepřezkoumatelná. Nesprávně přihlédly k přestupkům, které již byly zahlazeny. Krajský soud nebyl oprávněn posuzovat adekvátnost pokuty, pokud se odhlédne od jednoho z kritérií, ke kterým správní orgán přihlížel při své úvaze o výši pokuty, ale pouze tím, zda správní orgán při svých úvahách neporušil zákon. Z odůvodnění výše pokuty musí být zjistitelné, jakým způsobem správní orgán posuzoval jednotlivá zákonná kritéria a jakou vážnost jim ve svých úvahách přidělil.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[14] Kasační stížnost je projednatelná, není však důvodná.

[15] První kasační námitkou stěžovatel napadá zmatečnost řízení před krajským soudem spočívající v rozhodování v projednávané věci soudcem, proti němuž vznesl zástupce stěžovatele námitku podjatosti.

[16] Nejvyšší správní soud z protokolu o ústním jednání ze dne 8. 2. 2017 ověřil, že téhož dne bylo do datové schránky krajského soudu doručeno podání Mgr. Václava Voříška, který vystupoval v řízení před krajským soudem jako substituční zástupce stěžovatele. Obsahem podání je námitka podjatosti vůči samosoudci, jemuž byl případ stěžovatele přidělen k rozhodování. Důvod podjatosti spatřuje substituční zástupce především v postupu uvedeného soudce při jednání v jiné věci, které se konalo dne 2. 11. 2016.

[17] Krajský soud posoudil námitku podjatosti jako opožděnou. Konstatoval, že o důvodu podjatosti substituční zástupce věděl již dne 2. 11. 2016, námitku však uplatnil teprve 8. 2. 2017. Nic tedy nebránilo tomu, aby se jednání téhož dne konalo a následně ve věci meritorně rozhodl.

[18] Dle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Podle odstavce 5 téhož ustanovení může účastník nebo osoba zúčastněná na řízení namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží.

[19] Je zřejmé, že tvrzené okolnosti, které jsou podle obsahu námitky důvodem podjatosti, byly substitučnímu zástupci známy již dne 2. 11. 2016 (substituční plná moc pro zastupování v řízení mu byla udělena Mgr. Topolem dne 28. 3. 2016). Z uvedeného vyplývá, že námitka podjatosti vůči soudci tak byla uplatněna opožděně, a proto k této námitce nelze přihlížet (§ 8 odst. 5 věty poslední s. ř. s. ve spojení s § 40 odst. 1, 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že krajský soud postupoval správně, pokud odmítl námitku pro opožděnost.

[20] Nad rámec výše uvedeného Nejvyšší správní soud uvádí, že je mu z jeho úřední činnosti známo, že Mgr. Voříšek opakovaně namítá neúspěšně podjatost soudce a jeho postup vykazuje znaky systematického obstrukčního jednání. O této otázce Nejvyšší správní soud vícekrát rozhodoval ve svých rozhodnutích (např. usnesení ze dne 16. 5. 2017, č. j. Nao 169/2017 – 147, či ze dne 30. 3. 2017, č. j. Nao 119/2017 – 92). Je zřejmé, že skutečnosti uváděné substitučním zástupcem stěžovatele spíše než to, že by byl předseda senátu podjatý, dokládají, že tento zástupce činí v řízení před krajským soudem opakovaně různé kroky vedoucí k maření jednání u soudu. Z tohoto důvodu je lze jen velmi obtížně vnímat jako skutečnou obranu klientů, ale spíše jako účelové obstrukce.

[21] Další kasační argumentace stěžovatele se týká měření rychlosti, které dle něj proběhlo chybně.

[22] Ani tuto kasační námitku neshledává Nejvyšší správní soud důvodnou. Podle konstantní soudní judikatury je pro věc klíčové, že důkaz o rychlosti byl pořízen radarem, který splňoval všechny zákonné požadavky a současně byl v souladu se zákonem o metrologii ověřen (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. srpna 2011, č. j. 1 As 42/2011 - 115). Tak tomu je v nyní projednávané věci. K tomu Nejvyšší správní soud uvádí, že v rozsudku ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 – 56, uvedl, že *„oznámení o přestupku, záznam o přestupku obsahující fotografii měřeného vozidla a údaje o provedeném měření a ověřovací list silničního radarového rychloměru je nutno považovat za plně postačující důkazy o spáchání přestupku, není-li v rámci přestupkového řízení žádný z těchto podkladů jakkoliv zpochybňován.“* Taktéž v rozsudku ze dne 3. března 2011, č. j. 7 As 18/2011 - 54, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že takové důkazní prostředky (tj. důkazy dodané policií) jsou v zásadě dostatečné k objasnění skutkového stavu věci, a to zvláště za situace, kdy stěžovatel nepopírá, že to byl on, kdo byl změřen při jízdě, a toliko tvrdí, že nesouhlasí s naměřenou rychlostí.

[23] Poukazoval-li stěžovatel na nedostatečnost provedeného dokazování, Nejvyšší správní soud odkazuje na výše uvedené a doplňuje, že stěžovatel byl uznán vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu, kterého se dopustil tím, že překročil nejvyšší dovolenou rychlost. Ve správním spisu je založeno vedle fotodokumentace jednoznačně prokazující značné překročení nejvyšší dovolené rychlosti stěžovatelem i ověřovací list měřícího zařízení a potvrzení o proškolení policisty, který rychlost měřil. Správní orgány se ve svých rozhodnutích důkladně (na podkladě správního spisu) zabývaly otázkou, zda stěžovatel předmětný přestupek spáchal, přičemž listiny založené ve správním spisu je nutno v daném případě považovat za plně postačující pro učinění závěru o spáchání předmětného přestupku stěžovatelem (srov. i rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 5. 2015, č. j. 7 As 83/2015 - 56, ze dne 2. 5. 2013, č. j. 3 As 9/2013 - 35 atp.). I kdyby se stěžovatel dopustil přestupku z nedbalosti, neměla by tato skutečnost žádný vliv na rozhodnutí o jeho vině. Měla by vliv toliko na výši sankce, která však byla v nyní projednávané věci stanovena v polovině zákonem vymezené sazby, což z mezí pro výši sankce za nedbalostní delikt nijak nevybočuje.

[24] Kategorický závěr krajského soudu, že zásada oficiality v přestupkovém řízení znamená, že pokud je tvrzením obviněného z přestupku během správního řízení některý z důkazů zpochybněn, přesouvá se důkazní břemeno na jeho stranu a je pouze na něm, aby svá tvrzení prokázal, je nesprávný. V případě, že by se stěžovateli podařilo některý důkaz zpochybnit, je na správním orgánu, aby tuto nejasnost vysvětlil. Nicméně v nyní projednávané věci zůstala argumentace stěžovatele v natolik obecné rovině, že se mu nepodařilo provedené měření (či další důkazy) jakkoliv zpochybnit, jak ostatně poté zcela správně uzavřel krajský soud.

[25] Dále stěžovatel uvádí, že odkazy krajského soudu na jednání zástupce žalobce v jiných řízeních jsou irelevantní. Tak tomu však není. Nejvyšší správní soud a Ústavní soud v minulosti již mnohokrát konstatovaly, že soudy ani správní orgány nerozhodují ve

vakuu, účastníci a jejich právní zástupci na straně jedné a orgány veřejné moci na straně druhé nutně reflektují i určitou zkušenost, kterou spolu bezprostředně „úředně“ učinili.

[26] Není proto porušením procesní rovnosti, pokud orgán veřejné moci např. při plnění své poučovací povinnosti vezme v úvahu, že se určité osobě – opakovaně a soustavně vystupující v pozici účastníka řízení nebo zmocněnce v typově obdobných řízeních – již příslušných procesních poučení mnohokrát dostalo, že je již proto není nutné opakovat, neboť pro danou osobu musí být postup orgánu veřejné moci předvídatelný. Úvahám *ad hominem* se nelze dost dobře vyhnout ani při hodnocení, zda procesní kroky účastníka řízení nebo jeho zástupce nevykazují znaky obstrukcí nebo dokonce zneužití práva, neboť takový závěr je možno učinit zpravidla až s jistou zkušeností s tím, jak taková osoba v jiných správních a soudních řízeních vystupovala (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2016, č. j. 6 As 106/2016 - 31, usnesení ze dne 9. 3. 2016, č. j. 6 As 48/2016 - 20, usnesení ze dne 28. 2. 2013, č. j. 8 As 130/2012 - 10, či z mnohých rozhodnutí Ústavního soudu např. usnesení ze dne 22. 12. 2012, sp. zn. II. ÚS 4256/12, či ze dne 10. 10. 2012, sp. zn. III. ÚS 3747/14).

[27] Dále stěžovatel namítá, že se správním orgánům nepodařilo prokázat, že při jednání stěžovatele byla naplněna subjektivní stránka přestupku.

[28] Krajský soud k této otázce uvedl, že správní orgán prvního stupně konstatoval, že pro vznik odpovědnosti za přestupek je třeba, aby jednání naplňující znaky skutkové podstaty přestupku bylo zaviněné, přičemž postačuje zavinění ve formě nedbalosti. Stěžovatel jako osoba s řidičským oprávněním tedy jednal přinejmenším v nedbalosti nevědomé, tedy nevěděl, že svým jedením může porušit nebo ohrozit zájem chráněný zákonem, ač to vzhledem k okolnostem a svým osobním poměrům vědět měl a mohl. Proto krajský soud uzavřel, že se správní orgány otázkou zavinění stěžovatele dostatečně zabývaly, s čímž se ztotožňuje i Nejvyšší správní soud.

[29] Poslední kasační námitkou stěžovatel brojí proti výši uložené sankce. Ani ji neshledává Nejvyšší správní soud důvodnou. Poukaz na dříve spáchané přestupky na úseku provozu na pozemních komunikacích lze podřadit pod hodnocení osoby pachatele podle § 12 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích. Výši sankce, kterou správní orgán stanovil v polovině zákonem stanovené sazby, odpovídá typové závažnosti daného protiprávního jednání, jelikož stěžovatel překročil povolenou rychlost o 16 km/hod, tedy při horní hranici skutkové podstaty ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu. Správní orgány nepřekročily zákonné meze správního uvážení a stanovily sankci v přiměřené výši (srov. obdobně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 8. 2016, č. j. 6 As 119/2016 - 36).

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[30] Stěžovatel se svými námitkami neuspěl. Jelikož Nejvyšší správní soud neshledal důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí ani z úřední povinnosti (§ 109 odst. 4 s. ř. s.), zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[31] O náhradě nákladů řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci neměl úspěch, a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníkovi právo na náhradu nákladů řízení příslušelo, pak v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 14. června 2017

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu